

2017-12-15

Remissvar

Förslag till ändring av föreskrifterna om kemiska arbetsmiljörisker, AFS 2011:19

Svenskt Näringsliv och dess medlemsorganisationer har getts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerade förslag till ändring av föreskrifter och allmänna råd. I detta remissvar har Svenskt Näringslivs medlemsorganisationer inom industriella sektorn samverkat.

Generella synpunkter

Föreskrifterna om kemiska arbetsmiljörisker är mycket omfattande och i vissa delar svåra för företagen att tolka. Vi ser därför positivt på att Arbetsmiljöverket genom detta ändringsförslag försöker förenkla och förtydliga föreskrifterna avseende rörmärkning.

Det är bra att Arbetsmiljöverket ändrat kravet på att rörledningarnas märkning alltid ska vara synlig till att märkningen ska placeras där det är lämpligt utifrån förhållandena på arbetsplatsen och vad rörledningen innehåller. Detta är också en anpassning till gällande EU-direktiv vilket är positivt.

Vi ser också positivt på att förslaget att sanktionsavgiften för tryckluftsledningar som inte är märkta med faropiktogram försvinner. Ett problem med just tryckluft är att det kan vara svårt för berörda arbetsgivare att hitta de paragrafer som styr märkningen av dessa. En dubbelreglering är givetvis inget att eftersträva men, Arbetsmiljöverket bör överväga en hänvisning från reglerna om trycksatta anordningar till kemiska arbetsmiljörisker.

Generellt skulle även flera andra avsnitt i föreskriften behöva förenklas. Till exempel upplevs avsnittet om "Särskilda krav för cancerframkallande, mutagena och reproduktionsstörande kemiska produkter och viss verksamhet" som krångligt och svårtolkat av många företag.

Vägledningen till föreskrifterna är bra. Den bör vid behov uppdateras och fyllas på med råd och goda exempel. I de fall föreskrifterna är otydliga eller svåra att tolka är det bra med förtydliganden och exempel i vägledningen. Ett exempel på situation som kan innebära tolkningssvårigheter är märkning av ventilpaket och rörledningar där flera olika produkter transporteras vid olika tillfällen.

Synpunkter på enskilda paragrafer

18 och 20 §§ - Allmänna krav på märkning

Sanktionsavgiften i 20 § riktar sig till första stycket. Där står det att rörledning med farlig kemisk produkt ska vara märkt enligt 18 §. Det innebär med andra ord att om märkning inte gjorts enligt 18 § ska arbetsgivaren betala en sanktionsavgift. Följden blir att sanktionsavgiften i princip kommer att gälla för både 18 och 20 §§. Vi anser att endast märkningskravet med faropiktogram i 20 § ska vara

sanktionsbelagt. Det blir mycket otydligt och svårtolkat om en sanktionsbelagd paragraf hänvisar till andra paragrafer. Paragrafen behöver skrivas om för att bli tydlig.

I sista stycket i 20 § står det "Om **endast** rörledningar som innehåller tryckluft saknar märkning...". Vi anser att meningen blir tydligare om ordet "endast" flyttas så meningen får följande lydelse "Om rörledningar som innehåller **endast** tryckluft saknar märkning...".

37 § - Särskilda krav för allergiframkallande kemiska produkter och vissa processer

I 37 a + e §§ används begreppet "försumbar exponering". Begreppet är svårtolkat och otydligt. Med tanke på att 37 e § är belagd med en sanktionsavgift får inga oklarheter råda om kravet är uppfyllt eller inte. Begreppet "försumbar exponering" kan behöva förklaras ytterligare i allmänna råden och/eller vägledningen.

Vi vill också påtala att en översyn behövs av 4 § Medicinska kontroller. Den nuvarande formuleringen av punkt "c" anger att medicinsk kontroll skall göras för arbetstagare som sysselsätts med vissa specificerade allergiframkallande produkter (med hänvisning till 37g § i Kemiska arbetsmiljörisker). Detta oavsett riskbedömning! I Kemiska arbetsmiljörisker behöver medicinsk kontroll ej göras om exponeringen vid riskbedömningen bedömts vara försumbar.

Allmänna råden

Till 4 § - Definitioner

Förslag på komplettering av allmänna råden och/eller vägledningen. Under 4 §, definitionen för "Kemisk riskkälla" står i sista stycket, "Mögelsporer och kemiska ämnen som frisätts från mikroorganismer...". Vi önskar att de allmänna råden och/eller vägledningen kompletteras med exempel på mögelsporer och kemiska ämnen. Till exempel, mögelsporer i damm från träspån/flis eller i aerosolen från skärvätskor eller endotoxiner som frisätts och finns i damm i t ex lantbruksmiljöer.

Till 18 §, tredje stycket under Rörledningar står "...Rörledningar som innehåller ånga eller hetvatten behöver normalt vara märkta med uppgift om innehåll och tryck". Vad innebär "normalt"? Det skulle vara bra med en kompletterande förklaring i allmänna råden och/eller vägledningen på tillfällen när rörledningar inte behöver märkas.

Till 20 §, fjärde stycket, första meningen står "... se märkningen när man befinner **sin** längs ledningen". Vi förmodar att det är en felstavning och att "sin" ska var "sig".

För Svenskt Näringslivs medlemsorganisationer inom industriella sektorn, genom

IKEM

Märit Hammarström

Industriarbetsgivarna

Cecilia Andersson

Livsmedelsföretagen

Pernilla Lindskog

Teknikföretagen

Malin Nilsson